

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. II. De autoritate Pontificia ad novas condendas leges pro universo Christiano orbe, ejusque Regnis, ac Provincijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

per Gallias etiam sine Imperiali sanctione valitura. Quid enim tanti Pontificis auctoritati in Ecclesiis non liceret? Sed nostram quoque præceptionem hæc ratio provocavit, ne ulterius vel Hilario, quem adhuc Episcopum nuncupari, sola mansueti Præsulis permittit humanitas, nec cuiquam alteri Ecclesiasticis rebus arma miscere, aut præceptis Romani Antistitis liceat obviare. Artibus enim talibus fides, & reverentia nostri violatur Imperij.

2. In eo pietatis, ac iustitiæ sensu Imperatoribus inferiores non extiterunt Reges Christianissimi; quod sæpe de se ipsi contestati sunt. De Carolo Magno Ivo Episcopus Carnotensis, Gratianus, aliique quamplures verba ista referunt, tam generoso, tamque Christianissimo Rege, atque Imperatore digna. In memoriam Beati Petri Apostoli honoremus Romanam, & Apostolicam Sedem, ut, quæ nobis Sacerdotalis mater est dignitatis, esse debeat Magistra Ecclesiasticæ rationis. Quare servanda est cum mansuetudine humilitas, ut, licet vix ferendum ab illa sancta Sede imponatur iugum, conferamus, & piâ devotione toleremus.

10. S. Ludovicus, ut alibi notavimus, inter alia, quæ Philippo III. filio suo conscripsit, eum, ut non solum Ecclesiæ Romanæ, sed etiam Summo Pontifici subjaceret, admonuit: non enim piissimus ille Rex ad infringendam, & imminuendam obedientiam, ut plerique hodie faciunt, Pontificem à Sede separabat. Sis devotus, & obediens Matri nostræ Romanæ Ecclesiæ, & Summo Pontifici tanquam Patri spirituali. Tantum aberat, ut Augustissimi illi Principes Ecclesiæ Romanæ, ac Summi Pontificis, & Ecclesiæ universæ à Concilio Oecumenico representatæ Decretorum Iudices agerent, ut illis, etiam si gravia viderentur, sese humiliter subicerent.

11. Sed & Philippus IV. qui primus omnium cum Romano Pontifice apertius disceptavit, si sanctæ Sedis Decreta à se, vel à suo Senatu non probata vim obligandi non habere sensisset, an non Bonifacij VIII. constitutiones contempserit? An censuras à Benedicto XI. sublatas, deinde à Clemente V. expressius tollendas curasset?

12. Non igitur de Christianissimo Rege, aut ejus Officialibus, & Iudicibus, multò minus de Clero, & plebe præsumendum est, in ea esse sententia, ut Ecclesiastica mandata vim obligandæ conscientiæ à potestate aliqua sæculari mutuari arbitrentur, aut prohibente illâ, exequenda non esse, si modò justa sint, qualia æstimanda sunt, quoties non patet iniustitia. Eò tantum spectat illorum examen, ut Regi, aut Regno non fiat injuria, aut Edicta iniusta per obreptionem, aut subreptionem evidentem obtenta, effectum fortiantur. Caterùm si illa occasione Senatus sanctæ Sedis Iudicem se constituat; si perperam ejus mentem interpretetur; si sine iustissimis causis ejus decretorum executionem impediat, non libertates Ecclesiæ Gallicanæ defendit, sed Ecclesiam Romanam simul, & Gallicanam in servitute redigit, ac se omnibus censuris contra illa sacrilegia inflatis illaqueat.

Quamobrem non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus vani sunt prætextus illi, quibus aliquando iustissima sanctæ Sedis Decreta repudiantur; scilicet quòd in ipsa observata non fuerint formulæ constitutionibus Regijs, vel Senatûsconsultis inductæ, aut quòd edita sint proprio motu, vel cum consilio alicujus Congregationis, cujus auctoritas non agnoscat in Gallia: quæ quidem excusationes si sufficerent, cum semper eorum aliqua præstò sit, tota Summi Pontificis potestas corrueret, vel, quod in idem recidit, à Francorum arbitrio pendere omnem illud exercitium.

Nec illa Iudicum sæcularium iniustitia illis prodest, qui eo tantum prætextu debitam Ecclesiæ obedientiam denegant, cum certissimè sciant fideles, non potestatem Laicis, sed Apostolis, eorumque successoribus dictam à Christo Domino nostro esse. Quæcumque alligaveritis super terram, erunt ligata & in celo: & quæcumque solveritis super terram, erunt soluta & in celo. Matth. 18. Hæc adeò posse quidem Senatûsconsulta à pœnis temporalibus, non autem à Censuris Ecclesiasticis, multò minus à Dei iudicio liberare.

Hæc equidem in Pontificijs constitutionibus examinandis libertas præsumi haud potest à Gallis reduci in hoc, ac si Pontifici Maximo non esset potestas pro Franciæ Regno novas condendi leges Ecclesiasticas, sed creditur potius nisi communibus Iuris principijs de promulgatione & acceptance necessariâ legum, ad hoc, ut obligare valeant.

§. II.

De auctoritate Pontificia ad novas condendas leges pro universo Christiano orbe, ejusque Regnis, ac Provincijs.

A Uthor præcitati tract. de libert. Eccl. Gallic. cap. 11. centum præteritis difficultatis statuit in hoc puncto; An Romanus Pontifex, adversus quem vel omnino, vel præcipuè convertantur libertates Ecclesiæ Gallicanæ, condendarum præ alijs, ultra suam specialem provinciam, orbis Christiani partibus, legum habeat potestatem? Afferat equidem, nefas esse, de Christianissimo Regno suspicari, quòd hæc Summi Pontificis auctoritas in dubium à Gallis revocetur. Quia tamen aliquorum facta cum verbis pugnare videntur, dum ita leges Pontificis habent, quasi à Superiore non emanassent, non fore inutile; jus illud Summi Pontificis monumentis antiquissimis, atque adeò in hac materia maximi ponderis, confirmare, ut ex Gallorum, & ex Summorum Pontificum testimonijs liqueat, summam cum veneratione jam à primis susceptam fidei temporibus obtemperatum fuisse ab inclytæ illius Nationis hominibus sanctæ Sedis Decretis, non adhibitis illis formulis, quæ posterioribus sæculis in illo Regno excogitatæ sunt, ad examinandas leges Ecclesiasticas, & quæ alio prætextu

textu excusari non possunt, nisi forte quod hæc cautela necessaria sit, ne quid à Summo Pontifice, vel ab ejus Officialibus per obreptionem, ut subreptionem impetretur, quod vel loco, vel tempori minus conveniat.

17. Ad hoc firmandum, inducitur S. Innocentius à Viétricio Rothomagensi Episcopo de Clericis incontinentibus, aliisque capitibus anno 404. consultus, qui decretum Syricij Papæ in epist. 1. quæ est ad Himerium Tarraconensem cap. 7. ferè ad verbum exscripsit, prout videre licet in utriusque illius Pontificis epistolis, quarum argumenta præsentis nostro instituto deservientia, & in continenti proponenda excerptit Dionysius Exiguus magnæ apud Gallos autoritatis.

ARGUMENTUM I.

Ex Rescripto S. Innocentij à Viétricio Rothomagensi Episcopo consulti.

Multa circa Pontificis Rescriptum occurrunt notata digna Primum est. Tameñ Viétricius elerterum Ecclesiasticarum peritissimus, Romanum tamen Pontificem adijt, non ut Doctorem peritorem, sed ut Pontificem, à quo norma, & autoritas esset requirenda. En epistola Innocentij principium. Innocentius Viétricio Episcopo Rothomagensi, Salutem. Eri, frater charissime, pro merito, & honore Sacerdotij, quo plurimum polles, vivendi, & docendi secundùm Ecclesiasticas regulas nota sunt omnia, neque est aliquid, quod de sacris lectionibus tibi minus collectum esse videatur. Tamen quia Romana Ecclesia normam, atque autoritatem magnoperè postulasti, voluntati tuæ morem admodum gerens, digestas vitæ, ac morum probabilitum disciplinas annexas litteris meis misi.

19. Secundò responsum suum, indicat Summus Pontifex legis loco habendum, nec ullum supponit futurum ejus examen, aut formulam aliquam receptionis, sed fatissore, ut cognoscatur ex significatione ab eodem Viétricio faciendâ: Per quas (disciplinas) advertam Ecclesiarum regionis vestrae populi, quibus rebus, & regulis Christianorum vita in sua cujuscumque professione debeat contineri, qualisque servetur in urbis Romæ Ecclesijs disciplina. Erit dilectionis tuæ, per plebes finitimas, & Consecratos nostros, qui in illis regionibus proprijs Ecclesijs præsentent, regularum hanc librum quasi didascalicum, atque monitorem sedulo insinuare: ut & nostros cognoscere, & ad fidem confluentium mores valeant docendi sedulitate formare.

20. Tertio proficitur, le anteriorum Pontificum, & Patrum vestigia sectari. Is enim, ut alibi notavimus, Summorum Pontificum, æquè ac Gallorum, imò magis, mos fuit, disciplinæ regulas, ut erant antiquissimæ, ita maxime venerari. Non quod nova aliqua præcepta imperentur, inquit, sed ea, quæ per defidiam aliquorum neglecta sunt, ab omnibus observari cupiamus: quæ tamen Apostolicæ, & Patrum traditionis sunt constituta.

21. Quarto nec id tantùm decrevit Innocen-

tius, quia fuerat à Viétricio consultus, sed quia ejus erat, omnium Ecclesiarum abusus, ut sibi denunciati fuerant, opponere remedium; Ecclesiarum autem, eam admittere curationem; Ergo, addit idem Pontifex, ne silentio nostro existimemur his præbere consensum, dicente Domino: Videbas furem, & currebas cum eo, hæc sunt, quæ deinceps intuitu Divini judicij omnem Catholicum Episcopum expedit custodire.

ARGUMENTUM II.

Petitum ex epistola ejusdem Innocentij anno 405. ad S. Exuperium Episcopum Tolosanum scripta, nec non ex Siricij Papæ Apostolicis litteris ad Himerium Episcopum Tarraconensem anno 385. scriptis.

22. E Tenim Innocentij præfati ad S. Exuperium rescripta epistola inchoat sub hisce verbis. Innocentius Exuperio Episcopo Tolosano salutem. Consulenti tibi, frater charissime, quid de proposita specie sentirem: pro captu intelligentiæ meæ, quæ sunt visa, respondi, quid sequendum, vel docilis ratio persuaderet, vel autoritas lectionis ostenderet, vel custodita series temporum demonstraret. Equidem dilectio tua institutum secuta prudentium, ad Sedem Apostolicam referre maluit, quid de rebus dubijs custodire potius, quàm usurpatione præsumptâ, quæ sibi viderentur, de singulis obtinere.

23. Deinde respondet ad quæsitum de incontinentia Sacerdotum in eundem modum, quo anno 385. Siricius Papa Himerio Episcopo Tarraconensi. Sed (quod diligentissimè animadvertendum est, & probat, Summorum Pontificum responsa legum vim habuisse, licet non essent solemniter promulgata, vel acceptata) cum ad pœnam venit, quæ à Siricio contra incontinentes decreta fuerat, licet Himerio Siricius suam epistolam non præcepisset, saltem expressè, cum Gallicanis Ecclesijs communicare, declarat Innocentius eos, qui in Gallia illam non ignorassent, omnium pœnarum in illa contentarum reos habendos: Sed ea planè dispar, & diversa sententia est. Nam si ad aliquos forma illa Ecclesiastica vitæ pariter, & disciplina, quæ ab Episcopo Siricio ad Provincias commeavit, non probabitur pervenisse: his ignorationis venia remittitur. . . . Si qui autem scisse formam vivendi missam à Siricio deteguntur, neque statim cupiditates libidinis abjecisse, illi sunt modis omnibus submovendi, qui post admonitionem cognitam, præponendam arbitrari sunt voluptatem.

24. Fecerat quidem Siricius Gallicorum mentionem, Himerio injungens, ut epistolam suam in illorum notitiam deduceret. Sed eo nomine Pontifex significabat illos, qui vulgò de Galizia. Porro quæ fuerit mens ipsius Siricij circa publicationem, & receptionem ordinationum Pontificiarum, indicant ejus verba: Hæc, quæ ad tua consulta rescripsimus, in omnium Coepiscoporum nostrorum perferri facias notationem, & non solum eorum, qui in tua sunt Diocesi constituti, sed etiam ad universos Carthaginienses

nenses, & Bethicos, & Lusitanos, atque Gallicos, vel eos, qui vicinis tibi colimitant hinc inde Provincijs, hæc, quæ à nobis sunt salubri ordinatione disposita, sub litterarum tuarum prosecutione mittantur, & quamquam statuta Sedis Apostolica, vel Canonum venerabilia definita nulli Sacerdotum Domini ignorare sit liberum: utilitatis tamen & pro antiquitate Sacerdotij sui dilectioni tuæ esse admodum poterit gloriosum, si ea, quæ ad te speciali nomine generaliter scripta sunt, per unanimatis tuæ sollicitudinem in universonum fratrum nostrorum notitiam perferantur, quatenus & quæ à nobis non inconsulte, sed provide sub nimia cautela, & deliberatione sunt & salubriter constituta, intemperate permisceant, & omnibus in posterum excusationibus aditus, qui jam nulli apud nos patere poterit, obstruantur.

CONCLUSIO.

25. DE fide certum est, existere in Summo Pontifice potestatem legislativam erga Universam Ecclesiam.

Explicatur ex illis Christi Domini Matth. 16 ad Petrum prolatis verbis: *Quodcumque ligaveris super terram, erit ligatum & in cælis.* Hisce namque verbis Christus promiserat Petro potestatem Pontificiam, quam ipsi actualiter contulit, dicendo *Ioannis 21. Pascere oves meas.* Num verò isthæc verba admittere possunt eorundem aliamquam, ne in universas Christiani orbis provincias extendi valeant? Quo sic constituto, ita licebit jam argumentari.

PROBATIO I.

Ex prædictis Christi Domini *Matthæi 16. & Ioannis 21.* exaratis, ac inter se collatis verbis petita.

26. EA namque Domini nostri verba potestatem ad ligandum conferentia, cum sint omnino indefinita, illam vel maxime potestatem inferunt, quæ est maxime necessaria ad gubernandum & pascendum Oves Christi, seu Ecclesiam, eisque concives fideles: eujusmodi autem vel maxime est potestas legislativa. At eo ipso, quod potestas illa sit ordinaria, non erat annexa personæ, sed officio. Hoc autem officium est *Moraliter* unum in successoribus, & hinc dicitur perpetuum, quod nunquam mori potest. Illis ipsis igitur Christi verbis universalem gubernandi Ecclesiam, atque adeo leges ferendi erga fideles potestatem pastoralis Petri officio annexentibus, fuit in omnes ejus successores eo jam tempore *Virtualiter* translata illa auctoritas; ita ut Pontifex Summus illam pastorem dignitatem, ac Universalissimam erga fideles legislativam potestatem ab ipso Christo *immediate* accipiat statim, ac per electionem est legitime designatus Pontifex, ita ut hæc electio nihil Jurisdictionis conferat, sed personam duntaxat Petro succedentem

designet, Christo ex vi illorum verborum transferente in ipsum illam officio Papali esse perpetuam annexam jurisdictionem.

PROBATIO II.

Desumpta ab exemplis, quæ apud Petrum Sirmundum, & alios Auctores Gallos habentur apud præcitatum Auctorem tract: de libert. Eccles. Gallic. 2. cap. 11. à n. 10.

Inter hæc continetur exemplum libelli Symmacho Papæ à Cæsario Episcopo Arclatensi oblato, qui sic orditur: *Sicut à persona B. Petri Apostoli Episcopatus summi initium; ita necesse est, ut disciplinis competentibus Sanctitas vestra singulis Ecclesijs, quid observare debeant, evidenter ostendat.* Idem Symmachus Epistolam ea sic inchoat. *Dilectissimis fratribus universis Episcopis per Gallias consistentibus, Symmachus: Sedis Apostolicæ instituta prædicanda sollicitant, ut de concordia universalis Ecclesiæ, qua toto orbe diffusa est, pervigili curâ tractemus. Que tuæ precipue efficacius adolescit, si ea, quæ à Patribus statuta sunt, atas subsequens reverenter observet.*

Vigilius epistola ad Episcopos Gallicæ anno 545. *Quantum nos, inquit, Divina potentia Apostolorum primi Sedem non pro nostris meritis, sed pro ineffabili suæ misericordiæ pietate habere constituit, tantum nos de universonum Ecclesiæ dispositione, & pace, & statu curam habere continet.*

Cælestinus Papa Episcopis Provinciæ Viennensis, & Narbonensis jurisdictionem suam in universas Ecclesias his verbis exprimit; *Nec silere possumus, cum ad hoc, ut ab illicitis revocemus aliquos, officij nostri provocemur impetratum: in speculis à Deo constituti, ut vigilantia nostra diligentiam comprobantes, & quæ coherenda sunt, reseremus, & quæ observanda sunt, servemus. Circa quamvis longinqua Spiritualis cura non deficit; sed se per omnia, quæ nomen Dispendicatur, extendit.*

Denique anno 860. quo tempore Antistes Gallicani pro suis juribus cum Summis Pontificibus frequenter altercabantur, sic tamen alloquebantur Nicolaum primum, *Apostolicis documentis, & Pontificalibus Decretis multipliciter informamur, ut vestri sanctissimi Apostolatus officem, Principis Apostolorum fide, & nomine consecratum, quoties S. Ecclesia aliqua novitate pallatur, humiliter adreamus, ibique veri consilij saluberrima instituta sinceriter hauriamus, ubi mitis Magister Christus, & Summum Caput nostrum fundamentum Ecclesiæ posuit.* Apud Sirm. tom. 3. pag. 158.

§. III.

Quanam promulgatio legis Ecclesiasticæ sit necessaria ad ejus obligationem, in Regno præsertim Gallicano inducendam.

Libertati ad elidendas novas leges Pontificias inservire potest illa quoque nonnullorum.